

DOMOVINA

izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Slovenci dravinjske doline v boj proti klevetnikom!

„Sužnjost huda, sužnjost kleta
Kdaj bo tebi venčar konec!“
Hugo Badalič.

V neizprosnih narodnostnih bojih, ki se vrše dandanes širom širje domovine, Avstrije, se seveda mnogokrat pripeti, da orožje, določeno so vražniku, ni vsikdar najfinajšje. To dejstvo pa se nam pojavlja malone v vseh dalje trajajočih bojih, o kojih nam poroča zgodovina. Način pa, s kakoršnim nas hočejo upropastiti politični naši nasprotniki, je naravnost tolovajski in tako sirov, da si zaspanost našega kmetakega ljudstva pri odporu proti tem nasilnostim moremo razlagati edino iz njegovega obupno slabega gospodarskega položaja.

Le spominjajte se vedenja celjskega „nemštva“ ob prihodu Čehov v Celje! Cele roparske čete najete poulične fakinaže, oborožene kakor za boj z zverino, krožile so noč in dan po ulicah, gostilnah in kavarnah, in s sirovo silo napadale vsakogar, ki se je pokazal Slovenca. — Da je bilo tolovajstvo teh, od celjskih mogočnejšev plačanih barab v resnici grozno, dokazuje dejstvo, da so po navedenih slavnostih vložile prizadete slovenske stranke 42 pritožb, katere so se z malenkostnimi izjemami končale vse z obsodbo nemške čurske bagaže.

Ravno v Celju, kjer je narodno središče štajarskih Slovencev, videli smo takrat in pri nešteti drugih prilikah, da je edina in največja želja naših sovražnikov: ugonobiti naš rod in če je treba z nožem, revolverjem in s pištolo. Morale bi se pisati debele knjige, da bi se vsaj deloma pregledno osvetila kanibalska olika, kakoršno so nam kazali naši sosedje v ravno pretekli dobi. In takšna klika si usoja upati, da jih bodo tolikrat opsovani, s sirovo silo napadeni slovenski volilci volili v okrajni zastop kot zastopnike lastnih interesov! Ta domišljavost je pač zrela za norišnico.

Pridni učenci celjskih nemščurjev so — žalibog v obilem številu — v dravinjski dolini. Oziroma se najprej v naše središče, v Konjice (centrala in vrhunec narodne zaspanosti. — Op. stavca). V najgrši luči pokazali so se nemški tarji (pravega Nemca sploh ne gleštamo) v oni dobi, ko so se vršile narodne slavnosti na Suterjevem vrtu. Jedva je jelo zahajati solnce, že je deževalo kamenja po slovenski družbi. Dese-torica orožnikov je z največjim naporom komaj sproti vzdrževala za silo red na slavnostnem prostoru — Kakor hitro pa si je upal slovenski gost nekaj korakov dalje, že so ga grabile sirove pesti. Nešteto naših ljudi je ob takih prilikah moralo čutiti zverinsko podivjanost in nečloveško sovraštvo onih, katere redi z lastnimi žulji (napadalci bili so sami Konjičani). Vrhunec zverinske posirovelosti konjiške nemškutarske sodrge pa smo spoznali pri zadnji veliki ljudski veselici, ki se je vršila v „Narodnem domu“. Da so se med slavnostjo samo obnašali kakor divjaki iz afrikanških gozdov, je „Domovina“ že svoječasnno poročala. Zgodilo se je pa še nekaj, kar nam kaže vse naše nasprotnike v pravi sicer — ampak skrajno gnjusni luči. V velikanskem številu

so pričakali z vozom se vračajoče slovenske goste ter jih napadli — prav kakor roparji — izza grmovja s kamenjem, gorjačami in bikovkami. Kdor pa je bil to? Slovenski kmetje, — ravno isti, ki vas ob belem dnevu, sladko smehljajoč se, nagovarjajo z „očka le pojdite k nam, imamo dobro, ceno blago“, ki so pa pri tem nemškutarji, to je izdajalci svojega naroda, ravno isti vas napadajo, kadar si po napornem delu privoščite v poštenu slovenski družbi trenotek odpočinka in zabave.

Te beštije pa so toliko nesramne, da se vsikdar, kadar se gre za njihov trebuh, hlinijo vaše prijatelje (kakor to dela „Štajerc“). Vnovič so pokazale Konjice v vsej svoji zverinski podivjanosti pred nekaj dnevi, ko je tolpa „purgarskih“ sinov napadla mirno skozi trg idočega slovenskega visokošolca ter ga ranila z noži (na glavi, po obrazu in rokah) in gorjačami.

Na lastnih naših tleh nas kamnjajo, koljejo ti satanski divjaki, ki bi se morali za vsako skorjico kruha zahvaliti nam Slovincem.

Nič boljši kot ti niso njihovi sosedje — Ločani.

Pregovor pravi: „Povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo si“.

V najožji zvezi pa so Ločani s Konjičani in že samo to jamči za resnico naše trditve. Le poslušajte, kako je nastopil znani konjiški Hans Baumann (usnar, ki je kmetake žulje) v družbi loškega tovariša v gostilni popolnoma slovenske vasi. To siromače, ki bi moralo takoj povezati culico ter iti po svetu „s trebuhom za kruhom“, če bi ga ne redili Slovenci, zinilo je takrat besede, radi katerih bi zaslužilo plačilo, trajajoče celo življenje. „Slovenci niste vredni, da bi to žrli, kar Nemci s — — —“. Slovenski kmetje! Če še tiči v vaših prsih nekaj zavesti, da ste ljudje, govorite mogočno besedo z onimi, ki so istega mišljenja kakor ta „Hans“ — to so vsi nemški tarji dravinjske doline — med njimi tudi Ločani. Preteklo je šele nekaj tednov, odkar so pokazali svoje divje sovaštvo napram tebi, slovensko ljudstvo. Vsi, kolikor jih nosi po Ločah glave po konci, kakor bi velevali celim armadam, opsovali so moža, ki jim radi svojega odločnega narodnega mišljenja že dolgo časa ni po godu, s psovko „slovenski pes“. Kakor pa so povedali temu v obraz, da ga sovražijo radi tega, ker je slovenske matere sin, istotako se obrača njihova poživinjena sirova jeza napram vsakomur, v koga žilah se pretaka slovenska kri.

Tako so prišli preteklo nedeljo v sosednje Žiže (loški „Nemci“), ter pribijmo samo dejstvo, da so tulili tja v vas, (kjer so že legali ljudje k počitku) „windischen Scheisser“, kar je veljalo predvsem najbližjim sosedom gostilne, ki imajo vsi volilno pravico v Ločah.

Čuj ti slovenski trpin, tako daleč že sega nemškutarska nesramna predrznost (na čelu celi družbi je bil graščak loški), da te hodijo na dom psovat, sramotiti in pljuvat najgrše podlosti v obraz. In takšni ljudje se hlinijo vaše prijatelje ter hočejo biti vaši voditelji. Loški, žiški, šentjernejski in drugi slovenski volilci, pogum in odstranite jih od vseh častnih mest, predvsem pa iz občinskega odbora! Vendar ne bodete plazili pred ljudmi, ki vas ob vsaki priložnosti opsujejo kot psa na cesti. Potrpežljivosti, ki je žalibog

ravno slovenskemu ljudstvu lastna, [mora biti konec, saj že preseda Nemcem samim. Nemški pisatelj Herder namreč pravi: — „Slovenci niso nikdar tako divji in razbojni bili, kakor Nemci, temveč so mir ljubili. Zavoljo njihove miroljubivosti so jih lahko podvrgli drugi narodi. — No beno ljudstvo pa jim ni storilo toliko krivice kakor Nemci“. Slovensko ljudstvo! Sam nemški pisatelj se zgraža nad sirovostmi in krivicami, koje nam je bilo in je pretrpeti od „divjakov“ Nemcev.

Vsak razumen človek bi mislil, da se bomo raditega vsikdar po ruznosti otresli komande tistih, ki so klali naš narod skozi stoletja in stoletja, kakor koljejo gladni volkovi ovčjo čredo. Žalibog pa se to doslej ni povsod zgodilo in sicer tudi v Ločah ne. V ožgled navedenim dejstvom vas pozivam pri krvi vaših pradedov, s koje je prepojena vaša rodna gruda, da se oprostite njegova jarma ter vrnete svoji zemlji zlato svobodo, da bode Slovenec na svoji zemlji svoj gospod. Ko bode na dan občinskih volitev vzhajalo izza visokega Boča zlato jutranje solnce ter vzbudilo spečo naravo k novemu življenju, mora napočiti tudi vam dan vstajenja in preporoda. Stehni slovenski volilec, ki ima v Ločah volilno pravico, se napoti takrat rano na volišče ter se tamkaj posluži svoje državljske pravice, oziroma stori svojo državljsko dolžnost. Brezdvomno nas bode potem tamkaj silna četa, ki bode vrgla ves dosedanji regiment ob tla ter posadila na mesto „purgarjev“ in graščaka svoje stanovske tovariše.

Za ta dan vam kličem to, kar so v preteklih stoletjih klicali oholi graščaki ubogim kmetom, kadar so jih gonili pod vislice ali pa na tlako:

„Le vkup, le vkup uboga gmajna!“

Da, pridite skupaj v velikem številu, pa ne rabotat nemškemu graščaku, ampak volit v občinski zastop zavedne, slovenske kmete v vidno znamenje, da je napočila za vas vendar enkrat zlata svoboda!

„Oj vstani borni narod moj

Še vedno v prah teptan,

Trpljenja dan ni dan več tvoj.

Tvoj je vstajenja dan!“

S. Gregorčič.

Celjske in štajarske novice.

— Promocija. Na graški univerzi je bil promoviran danes doktorjem prava gosp. Bogamil Senekovič, c. kr. konceptni praktikant pri deželni vladi v Ljubljani.

— Volitve v okrajni zastop celjski. Preteklo soboto dne 30. t. m. bil je zaupni shod za postavljanje kandidatov za veliko posestvo. Povabljeni bili so vsi narodni veliki posestniki ter je bila udeležba izredno velika. Z veseljem in ponosom smo gledali zlasti kmetske vrle posestnike, ki so skoraj do zadnjega prišli. Veliko splošno zadovoljstvo vzbudilo je poročilo o uspehih, katere je dosegla narodna stranka pri reklamacijah. Osem velikih posestnikov sta zelo umetno ustvarila grof Attems in dr. Jabornegg iz hišnih posestnikov. Toliko bi jih Nemci bili potrebovali, da bi jim bila zmaga zagotovljena. Reklamacija pa je šestero teh brnila iz te skupine, v katero

ne spadajo. Pa ne samo teh šest je bilo izbrisanih iz menika velikih posestnikov, ampak še šestero drugih, skupaj dvanajst. Tako se je šte vilo nemških veleposestnikov močno skrčilo. Temu nasproti so pa prišli trije slovenski volilci, pravi veleposestniki v imenik. Nasledek tega je, da imajo slovenski veleposestniki večino. Ako store vsi svojo narodno in možato dolžnost ter pridejo volit, je narodna zmaga zagotovljena. Poročilo o tem, kako veliko je okrajni zastop od potlej, od kar je v narodnih rokah, storil za promet z izboljšanjem in pomnoženjem okrajnih cest, za zboljšanje govedoreje itd., sprejelo se je z živahno pohvalo. Veliki posestniki so se potem po kratkem razgovoru domenili in v najlepši slogi enoglasno postavili kandidate. Shod se je razšel ob občnem navdušenju in popolnem prepričanju, da bo zmaga slovenska.

— Kosmovo kost gloda celjski listič „vahta“ z besnostjo gladnega volka. Pa kaj, ko se s te kosti ne da nič več masti spraviti, vsa je že oglodana, ko jo obira že celo leto. Ne ene nove misli, ne ene nove besede, vse samo stari, stokrat prežvekani in prestani čvek. — To ne vleče več; ta prečvekana reč že niti najbolj za grizenim in najbolj trepastim „nemškim“ privržencem ne ugaja. Čitali so vse to že tolikrat, na pamet so jim že znane vse fraze, drugi pa itak nihče ne čita tega od laži in natolcevanja smrdečega lista. — Stanje Kosmovo zadeve se je pojasnilo pri seji okrajnega zastopa dne 6. aprila ter je „Domovina“ obširno poročala. Vsak pošten človek, ki hoče razumeti, je to poročilo razumel ter uvidel, da okrajni zastop in odbor postopa popolnoma korektno. Ako pa „vahtarca“ še vedno naprej laži zavija in natolcuje narodno stranko je to samo podlost, s katero hoče narodni stranki škodovati, ali ta podlost vzbuja pri vseh poštenih ljudeh le do tega lista in njegove stranke — zaničevanje.

— Celjski Nemci in okrajni zastop. Pošteno so se zopet opekli celjski Nemci in njim na čelu prebrisani dr. Jabornegg, mož, ki v zakletem sovraštvu do vsega kar je slovensko, študira najbrž noč in dan, kje in kako bi oškodoval narodno posest spodnještajarskih Slovencev. Priznati se mu mora, da je v svojem sovraštvu tako dosleden, tako vztrajen, da bi se naši voditelji lahko marsikaj naučili od njega, ali ako mu vzlic temu marsikatera izpodleti, se ni čuditi. — Tako n. pr. se je v dr. Jaborneggovi kovačnici skovala pritožba proti plenarni seji okrajnega zastopa dne 22. decembra 1903 in proti sklepom, ki so se storili v tej seji, ali deželni odbor je izprevidel, da je pravica in resnica na slovenski strani, in je vsled tega izdal okrajnemu odboru sledeči odlok: „Štev. 12787 in 11.126. — Okrajnemu odboru v Celju. — S poročilom dne 5. januarja 1904, št. 33, semkaj predložena, po dr. Henriku pl. Jaborneggu proti sklepom plenarne seje okrajnega zastopa celjskega dne 22. decembra 1903 vložena pritožba se smatra sedaj za brezpomembno in imajo torej izpodbijani sklepi pravomočno veljavo. — O tem se obvešča okrajni odbor itd. . . Gradec, dne 23. aprila 1904. — Štajarski deželni odbor.“ — Tako je dr. Jabornegg s svojo pritožbo zopet pošteno pogorel. Slovenski volilci pa tu zopet vidite, da je posloval okrajni odbor tako, kakor mu nalaga dolžnost. Ne verjamite torej Nemcem, kedar pridejo k vam in se vam lažejo to in ono. Pravica in resnica sta na slovenski strani.

— Celjske ulice dobivajo sedaj vse dru gače lice. Oni veliki nemški gospodje, katerim sicer nos sega do nebes, so se kar naenkrat zelo ponižali. Vsak čas vidimo kakega nemškega prvaka v grozno prijaznem pogovoru s kakim slovenskim kmetičem. In kako lepo vam znajo ti gospodje slovenski. Sicer kar pobesniijo, ko zaslišijo slovensko besedo, kakor bi jih popadel stekel pes, sedaj pa taka prijaznost. Ej, ti slovenski kmetič, ne zaupaj tem sladkačem, kajti za njihovo prijaznostjo se skriva prava zverska grabežljivost. Tvojega denarja se jim hoče. S tvojimi davki bi radi gospodarili, toda kako bi bilo to gospodarstvo! Sebi vse, a tebi nič. Varuj se mačk, ki spredaj ližejo, zadaj pa praskajo!

— Kako Nemci agitirajo. Zgodilo se je te dni, da je srečal celjski župan Rakusch slovenskega volilca na ulici. Z medenimi besedami ga

je skušal pregovoriti, da bi se vsaj volitev ne udeležil, ako že noče glasovati za Nemce. In popeljal je našega Slovenca v nemški „Hotel Stadt Wien“ in ga tamkaj prav po županovsko pogostil. Ponujal mu je celo, da naj se pelje v prvem razredu na Dunaj, ali kamor si že boji, samo da se ne udeleži volitev. Ako bi bil mož v denarnih zadregah naj samo reče, in posojilo mu je na razpolago, kolikor hoče in kadar hoče. Ali naš Slovenec je mož trdne slovenske korenine, in ni se udal zapeljivim besedam Rakuschevim. Na dan volitve bo oddal svoj glas slovenskim kandidatom, ker dobro ve, da Nemci sedaj vse obljubujejo, celo zvezde z neba ko se jim gre zato, da bi zagospodarili v okrajnem zastopu, po volitvah bi pa Slovencem, ki bi bili tako neumni, da bi zanje glasovali, pokazali fige, ali boljše rečeno svoje vražje roge. — Kdor Nemcu zaupa, je bil še vedno ogoljufan.

— 2000 kron so ponu ali Nemci in še ponujajo nekemu slovenskemu veleposestniku za njegov glas. Nekateri celo pripovedujejo o 4000 kronah. Slovenski volilci! Največja lumparija je od Nemcev, da na tak način hočejo pridobiti vas za svoje Slovencev sovražne naklepe. Z denarjem vas hočejo kupiti. Sramota bi bila za vsakega poštenega Slovenca, da bi se na tak način dal vjeti v nemčurske zanke. Bodite pametni in zviti kot lisice! Ako vam ponujajo denar, vzamite ga, a kazen za nemško lumparijo naj bo, da izgube oni denar, ker vi bodete vzlic temu volili slovensko. In prav jim je; čemu vas pa hočejo podkupiti, vas, poštene slovenske može.

— Kako Nemci izpolnjujejo obljube. Za sedanje volitve v okrajni zastop so celjski Nemci in nemčurji razvili velikansko agitacijo. To ti letajo okrog, da se jim pot cedi v curkih po obrazu, samo da bi pregovorili tega ali onega slovenskega volilca, da bi jim dal svoj glas, ali pa se vsaj odtegnil volitvam. Toda ta agitacija stane denar, in kakor je znano, imajo sicer ti gospodje dokaj penezev, ko so jim jih nanosili slovenski kmetje v njihove nenasitne žepe, ali tega denarja naši nemški možje ne izdajajo za take namene. Denar za agitacijo mora priti od drugod. Da pa ti viri niso bogve kako mogočni, je dokaz sledeči dogodek. — Te dni se je znani škofjevaški „Nemec“, ki je znan pod imenom „miren mož“, grozno hudoval po Celju, kajti nemška tiskarna mu je poslala račun za lepake itd., ki so se rabili pri zadnjih volitvah v Škofji vasi — pred dvema leti. Jezil se je, češ, kako da pride do tega, da bo on plačeval stroške za nemčursko agitacijo v Škofjivasi. „K Rakuschu grem, pa naj on plača, če hoče, jaz ne plačam nič“, se je hudoval. — Ne vemo, ali je Rakusch plačal, ali ne, toda iz vsega tega se vendarle izprevidi, da tudi Nemcem ne gre vse tako „po špagci“, kakor sami pripovedujejo. — Ubogi Rakusch, ki mora plačevati za drugimi! Povsod zraven, vse leti le na njega, povsod plačuj, no, veste kaj, najglobokejši vodnjak se da sčasoma izprazniti, in tudi Rakusch bo sčasoma prišel do prepričanja, da preveč še s kruhom ni dobro. Obenem naj pa še pripomnimo, da naj se naši volilci varujejo nemških obetanj, kajti ako Nemci niti svojim ljudem ne plačajo, kako bodo šele izpolnjevali obljube, ki jih delajo slovenskim volilcem! No, pa saj bi se po končanih volitvah gotovo ravnali po onem znanem reku: Obljubiti in dati je preveč.

— Volilcem okrajnega zastopa celjskega. Ker vas slovenske kmete hočejo Slovencev sovražni agentje zagrizenih Nemcev speljati na svoj led s tem, da vam n. pr. pregrevajo Kosma in govore o slabih cestah v okrajih, ki jih zastopajo Slovenci, vam hočem predočiti „lepoto“ tistih okrajnih cest, kojih uprava je v nemških rokah. Vzemimo n. pr. okrajno cesto, ki drži od postaje Faal do Dev. Marije v Puščavi v mariborskem okraju. To je cesta, na kateri vozniški ob mokrem vremenu kar navzdol v blatu obtičijo, tako da jim včasih ne ostaje nič drugega, kakor odložiti naloženo blago, da zamorejo potem šele prazen voz z drogovci vzdigniti iz blata. (Pisec teh vrstic je bil priča takega dogodka). Obcestni dražniki se že davno več ne vidijo, ker se naš okrajni cestar na tej cesti vsak mesec komaj za dve ali tri ure prikaže, ker ima na

okrajni cesti, ki drži od postaje Sv. Lovrenc do trga istega imena, preveč opraviti. Ker tamkaj, kjer vozijo večinoma „nemški purgarji“, mora biti vedno vse v redu, in le čuditi se je, da ti gospodje od okrajnega cestarja še ne zahtevajo, da bi jim ta (cesto z batistom potlakal — op. stavca! —) njih dvorišča in stranišča snažil, medtem ko na oni drugi cesti, kjer vozijo večinoma slovenski kmetje, niti dražnikov nima časa napraviti, ter mora pustiti, da teče voda kar po sredi ceste ter provzroči blato, v katerem ni težko navzdol z vozom obtičati. — Ali da, naš „nemški“ okrajni zastop je dal „popraviti“ ome njeno cesto od postaje Faal na ta način, da je dal odstraniti obcestna jagnjeta ter nadomestiti ista z nekimi rogatimi skalovjem, koje so nastavili mestoma skoraj prav po sredi ceste, tako da se je čuditi, da se ob ponočnem času že ni pripetila kaka nesreča. Lepih cest je treba samo tam, kjer drdajo „nemške“ kočije, za slovenskega kmeta pa je že vse tako dobro Takega mnenja so naši „kmetijski prijatelji“, „nemški“ meščani in tržani, koje nam posebno „Štajerc“ in njegovi pristaši tako toplo priporočajo. — Do same skrajnosti neumen bi moral biti vsak, ki bi si dal od teh sleparjev kaj dopovedati. Kar se pa tiče Kosmovo zadeve, opozarjam slovenske volilce, da ste imeli v okrajnem zastopu celjskem v teku mnogih let samo enega Kosma, ako pa potrebujete več Kosmov, potem pa le volite nemčurje, ker ti so že davno gladni vaših krvavo zasluženih denarjev, a ceste bodo delali za vaše denarje samo tam, kjer jih potrebujejo sami, a ne tam, kjer bi jih potreboval slovenski kmet.

Opazovalec

— Dvojna mera pri mestnem uradu. Kako je „vahtarca“ zajavkala, ko je gospa A. Šorn napravila na svoji prodajalni slovenski napis samo s prvo črko predimena. Seveda je bilo to radi tega, ker si je dala napraviti slovenski napis (nemškega pa ta listič ni videl). Tudi je bila poklicana k mestnem uradu, kjer so ji seveda nemški povedali, da mora takoj (sofort) popolniti napis s celim imenom. Ravno tako se je tudi ravnalo s prodajalko M. K. C. v Šolski ulici, kateri so mestni uslužbenci tudi s kaznijo pretili, da je morala popolniti svoj napis, ker je bil slovenski. Vprašamo pa sedaj, zakaj se z nemškimi napisi ne postopa tako odločno, ako ne rečemo kruto? Naj „vahtarca“ tudi to stvar poravna in naj mestni uslužbenci ne zatisejo oči pred nemškimi napisi, kakor na priliko M. Schrieber. Ali je to morda miroljubnost ali pa nemška celjska ravnopravnost?

— „Stadtmühle“. Kaj je to? To je na čelu novega mlina v Celju zapisana laž. „Stadtmühle“ reklo bi se slovenski „mestni mlin“. Vsakdo bi torej mislil, da je to mlin, ki je last mesta Celja. To je laž. Mesto pri tem mlinu nima ničesar. Ali pa so morebiti celjski meščani, ki so ta mlin ustvarili? Ne; podjetja se je lotila neka družba nemeščanov (Neceljanov). Na čelu podjetju stoji in ime je dal Jos. Lenko iz Št. Petra v Sav. dolini. Z njim so združeni: Hans Jeschoung, posestnik iz Arje vasi, Mat. Matheis, trgovec iz Brežic, Rihard Mihelčič, trgovec iz Zagorja na Kranjskem in končno edini Celjan, železar Julij Rakusch. — Kako so se pa ti možje iz vseh vetrov sveta združili, da so ustanovili ta mlin? Ali je bila taka potreba za ta mlin? — Kaj še, ta mlin ni dete potrebe, ampak dete maščevalnosti. Ob času tistih divjaških in nesramnih napadov celjske „nemške“ sodrge na češke dijake in Slovence, ki je spravilo mesto Celje skoraj se lahko reče po celem omikanem svetu — na najslabši glas, imel je komando celjske policije v rokah Julius Rakusch. Vsa odgovornost za te grozne škandale zadel je njega, ki ni imel ne volje ne zmožnosti, celjsko sodrgo brzdati in red vzdržati. To postopanje Rakusch, kateri je imel ne samo v Celju, ampak na celem Spodnjem Štajarskem, Kranjskem in velikem delu Hrvatske v trgovini z železnino tako rekoč monopol, sililo je Slovence na to, skrbeti, da Slovenci pri svojih nakupih železa ne bodo več vezani na tvrdko tega zagrizenega nasprotnika. Osnoval se je „Merkur“, železna trgovina. Nemškutarski Celjani so skoraj zbesneli zaradi tega ter plazili v Gradcu in na Dunaju pri uradnih im pri trgovskih zastopih, da so dosegli, da se je

nekaj do tedaj nečudenega zgodilo. Zadrugo „Merkur“ je Gleispachovo nadsodišče izbrisalo iz trgovinskega registra in jo razpustilo! — Rakusch in tovariši so triumfirali, pa ne dolgo! Železno trgovino je prevzel g. Peter Majdič ter isto tako čudovito spretno in krasno razvil, da je ta „Merkurjeva“ trgovina ena najlepših in najboljših založenih železnih trgovin na avstrijskem jugu. Ker zaveden Slovenec s takim nemškim zagrizencem, kakoršnega se je Rakusch izkazal, ne more in noče občevati, obračali so slovenski in tudi hrvaški kupci Rakuschevi trgovini kar trumoma hrbet. To pa boli. Kajti nemškutarji s cer smrtno sovražijo vsakega Slovenca iz dna svoje črne duše, ljub in drag jim je pa slovenski denar, katerega jim prinašajo malo zavedni Slovenci. — Grozno je torej Rakuscha pekla in peče železna trgovina Majdičeva „Merkurja“. Noč in dan je tuhtal, kako bi zasolil g. Majdiča. Aha, imamo jo! Ker g. Majdič hodi meni pri železu v škodo, bodem pa jaz njemu pri moki. Mlin treba osnovati, konku renčni mlin! Pa kako? Tak mlin, ki bi bil Majdiču v škodo, ni lahko zidati. Kje tiste groše, ki se seštejejo na milijone, vzeti? Rakuschevi žepi tistih nimajo. Torej družba naj to mlinsko delo izvrši. Stopili so torej omenjeni možje skupaj ter osnovali družbo. Pa cvenka pri vseh ni bilo v tolikem izobilju, da bi mogli mlin zidati. No, pa dandanes je doba kredita. Pump, velk pump, govori se o milijončku ali o poldrugem milijončku! In mlin „Stadtmühle“ bo kmalu gotov. Imel bi že davno delati, pa pravi se, da je že pri začetku smola Najnovejši, ali še ne izkušeni stroj so si naročili, zdaj pa baje ta stroj noče iti, se punta kakor štatljiv konj. Če se bo dalo s strojem govoriti, bo šel mlin, in tako se sedaj družbarji naznanili svetu, da bodo začeli moko prodajati. Penjati so začeli svojo moko tudi Slovincem. Seveda, komu pa hočejo ponujati? Koliko pa imamo Nemcev na Spodnjem Štajarskem? In ti Nemci že imajo v Mariboru in pri Mariboru velikanske mline, na Gornjem Štajarskem in drugod jih je tudi vse polno. Pri Nemcih bo torej te moke presneto malo šlo. Treba torej iskati odjemalcev pri takih butastih Slovincih, ki mu bodo vkljub vsem, kar je Rakusch storil zoper Slovence, šli na lim. Pa glejte si to nemškutarsko ošabnost. Nemška naznanila pošiljajo Slovincem po Savinski dolini. Seveda, kaj se bo g. Rakusch tako ponižal, da bo rabil slovensko besedo, katero so govorili nekdanje govori dedje v Halozah. Slovenski jezik je tem „stadtmühlarskim“ gospodom prenizek, preničvreden — slovenski groš jim bi pa le dšal. To so res pravi čudaki. Slovence sovražijo, slovenski jezik jim smrdi, le denar, denar, ta jim je tudi iz slovenske roke dober.

— Delavci celjske cinkarne so imeli v nedeljo popoldne v prostorih Slov. delavskega podpornega društva zelo dobro obiskano posvetovanje o razmerah, ki vladajo v njihovi bratovski blagajni. Tekom petih let so se te razmere tako poslabšale, da je treba nujnega koraka od strani odločujočih činiteljev, da se stvar pošteno uredi. V petih letih ima blagajna 92713 K primanjkljaja. Kako je ta primanjkljaj nastal, je delavcem, ki morajo vedno redno plačevati svoje prinose, neumljivo. Hotelo se je sicer urediti že blagajno, toda tako, da bi trpeli delavci. Njihovi prispevki naj bi prišli od 35% na 61%, a njihovim ženam bi se odtegnilo 34 K pokojnine po možu. Na tak način se je hotelo primanjkljaj pokriti. Seveda je popolnoma lahko umljivo, da delavci ne morejo in tudi nočejo biti zadovoljni s takim uredjenjem. Njihov zaslužek že takointako ni bogve kako sijajen, a še od tega bornega zaslužka naj bi se jim odslej odtrgavalo še enkrat toliko kakor doslej. Pri vsem tem se pa niti ne pomisli, da bi se razjasnilo, kako je nastal ta velikanski primanjkljaj. V nedeljo zbrani delavci so z oziroma na te žalostne razmere sklenili odločno zahtevati, da se ta stvar razjasni. Sklenili so se obrniti na državnega poslanca g. Žičkarja, da prevzame celo zadevo v svoje roke. Povabili so ga, da pride v Celje, kjer mu hočejo pojasniti svoje stališče napram blagajni. Gosp. poslanec bo gotovo storil vse, da bo delavstvo prišlo do svoje pravice. — Njihovi zahtevi, da naj se blagajna revidira po

nepristranskem revizorju, ki ga bo delavstvo samo izbralo, se mora ugoditi, kajti ako morajo delavci redno plačevati, imajo tudi pravico vedeti, kaj se godi z njihovim denarjem. — Tako zahteva pravica, in tako mora tudi biti. Upamo, da se bo s posredovanjem g. poslance Žičkarja posrečilo delavstvu, doseči svoj namen. Vsekako pa o tej zadevi še nismo izpregovorili zadnje besede.

— Zahvala. Povodom smrti svojega nepozabnega soproga, gosp. grofa Mensdorffa, podarila je visokorodna gospa grofinja Bianca Mensdorff podpisanemu 100 kron za revne šolske učence, za koji velikodušni dar izreka v imenu šolske mladine najiskrenejšo zahvalo.

Val. Brence, nadučitelj.

— Zgubila se je. Ana Prah, posestnica v Strmicu hiš. št. 5 nadžupnije Sv. Križ pri Rog. Slatini — samka — 37 let stara, šla je 25. aprila 1904 od doma k duhovnim vajam k sv. Jožefu pri Celju, od koder se še danes ni povrnila. Vkljub vsestranskemu poizvedovanju od strani sestre, brata in znancev se še do danes ista ni zamogla zaslediti. Na sumu je umor ali pa po nesrečenju. Kdor bi kaj zanesljivega o tej ponesrečenki zvedel — naj to naznani prej ko prej uredništvu „Domovine“.

— Slovenski Narod in narodnostni boj na Štajarskem. „Slovenski Narod“ priobčuje insert štajarskega odvetnika dr. R. Harđa Zirngasta, ki je znan kot človek, ki bi v žlici vode rad utopil zadnjega Slovence. — Komentar k temu dejstvu naj si napravi vsak sam.

— Loški „Nemci“. Bral sem v „Domovini“ članke, v katerih biča dopisnik sramotne razmere v naši občini. Iz dopisov bi moral sklepati, da imamo pri nas razven nemčurjev tudi Nemce — pa jih ni! Graščak g. Possek je sin slovenske matere, Pavšerjeve Mame hčerke slovenskih staršev. Njen brat je sedanji gospodar Albert Pavšcher, ki je gonil v mladih letih ravnotako krave past kakor mi. Tam „v rupah“ je prepeval naše slovenske pesni ter nagovarjal svoje „plavke“ v svojem materinem slovenskem jeziku. Ko je šel v celjsko realko (prvi razred te šole v Celju je srečno iztiščal), še ni znal ne besede nemški. Pozneje pa je postal izdajalec svojega rodu. To so naši „Nemci“. Da so vsi drugi naši nasprotniki nemčurji, pa tako vsak ve.

Loški kmet.

— Loška šola — mučilnica. Znani učitelj Cmerenšek je prepovedal v svojem razredu (V.) otrokom (seveda samo slovenska deca) govoriti med seboj slovenski ter zapretil vsakoršno neubogljivost v tem oziru kaznovati s strogo kaznijo. Da je to nečloveško nasilstvo sramotilno za naše stoletje, uvidi vsakdo. Apelujemo z vso odločnostjo na naše gg. deželne poslance, da odpravijo to tiranstvo. Ljudstvo je radi te okrutnosti skrajno nejevoljno. Ob tej priliki opominjam slovensko javnost na znane občinske ječe, v katerih se jetniki med seboj niso smeli prav nič razgovarjati. (Isto je pri učencih v Ločah, kajti če ne smejo govoriti slovenski, sploh ne morejo govoriti, ker drugega jezika ne znajo — torej morajo igrati mutce). Posledica tega je bila, da je večina jetnikov v kratkem času zblaznela. Tega se pri učencih loške šole ne bojimo, pač pa smo prepričani, da omenjena zapoved skrajno slabo vpliva na nežni organizem otrok. Takšnega barbarstva so zmožni samo nemškutarji.

— „Štajerc“ in „Celjska žaba“. Umazani celjski listič „Deutsche Wacht“ je po vsem Slovenskem znan pod imenom „Celjska žaba“, katero ime so mu dali celjski Slovenci radi njegovega vednega žabjega regljanja. dočim so ptujski Slovenci nemškutarskega „Štajerca“ krstili z „giftno kroto“ radi njegovega lažnjivega in strupenega jezika. No zdi se pa nam, da se „Štajerc“ svoje žabje sorodnice v Celju sramuje, ker noče vedeti, da je nosila „Deutsche Wacht“ ta priimek že mnogo poprej, kakor je „Štajerc“ izhajal, mi pa se vedno iz srca smejimo, kadar napada ptujška „giftna krota“ „celjsko žabo“.

— „Štajerc“ in „Ljutomerski naprednjaki“. Pri občinskih volitvah v Ljutomeru zmagali so v prvem in drugem razredu Nemci in nemškutarji. Izvoljeni so bili najzagrizenejši Nemci, kakor Thurn, Duller, Schwarz, Namesnig itd.

Nemškutarski „Štajerc“ pa piše, da je zmagala naprednjaška stranka in kliče izvoljenim Nemcem: „Živeli“! hvali njih slogo, sporazumljenje in pravo navdušenje za lastno stvar. Saj se poznamo!

Društveno gibanje

— Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje dne 8. majnika t. l. ob 10. uri popoldne v Tepanjab. Na sporedu je predavanje o čebelarstvu in poročilo o „Zvezinem“ zborovanju v Celju. K obilni udeležbi vabi odbor.

— „Kmetško bralno društvo Bočna“ priredi zopet na željo občinstva predstavo igre „Lurška pastirica“ dne 8. maja ob 4. uri popoldne v gostilni Purnat v Bočni.

— Na občnem zboru slov. akademičnega društva „Slovenija“ na Dunaju dne 29. aprila se je konstituiral sledeči odbor za letni tečaj 1904: Predsednik: Anton Lovše, modr. Podpredsednik: Miloš Štiebler, modr. Tajnik: Rado Hrobat, prav. Blagajnik: Adolf Pečovnik, modr. Knjižničar: Josip Breznik, modr. Gospodar: Janko Korpar, modr. Arhivar: Josip Bercé, modr. Namestnika, Franc Novak, modr., Ernest Rekar pravnik. Pregledniki: Karol Kuhelj, prav. kand., Gregor Žerjav, prav. kand. in Matko Dolenc, modr.

Dopisi

Iz Loč. — Občinske volitve — Kmalu bo prišel čas ko bode te vi, slovenski kmetje v Ločah, pokazali na volišču. Če se zavedate, da ste sami zmožni iz svoje srede voliti može, ki bodo skrbeli za napredek vaše občine ali pa hočete imeti za župana in občinske odbornike spet ljudi, kateri hočejo ne le vam iztrgati iz srca ljubezen do materinskega jezika, ampak tudi vas hočejo v gmotnem oziru popolnoma uničiti, oziroma vas spraviti popolnoma pod svojo komando. Sedaj, ob času volitev, se vam prilizujejo, vam obetajo Bog ve kaj, se vam predstavljajo kot prijatelji in podporniki kmeta, a iz sledečih dejstev lahko razvidite, kako „debeli“ prijatelji kmeta so loški grajščak in loški „purgarji“, kateri so sedaj gospodarji loške občine in kateri hočejo tudi pri prihodnjih volitvah spet dobiti loško občino v roke.

Slučajno sem se peljal pred enim tednom iz Loč skupaj z neko staro ženico, katera se je peljala v Maribor v bolnišnico. Ta ženica je že v mladih letih zapustila rojstno občino Loče in se podala med Nemce (mimogrede bodi povedano, da naši nemškutarji smatrajo vzlasti zaradi tega za neobhodno potrebno, da se naše ljudske šole ponemčijo, da morejo slovenski kmetijski fantje in dekleta dobiti med Nemci „mistne“ službe) in je na zadnje bila v Judenburgu. Starka govori bolje nemški, kakor slovenski, je leta in leta služila med Nemci, a ko je onemogla, je niso marali oni Nemci v Judenburgu, kjer je zvesto služila, dokler so ji dopuščale moči, ni je pa marala tudi rojstna občina Loče, kamor je prišla. Za pičlo hrano je morala starka delati od ranega jutra do poznega večera, dokler ni zbolela in, ko je zbolela, ji niso hoteli dati niti potnine, da bi se peljala v bolnišnico v Maribor, ampak grajščak in župan loški jo je za nos vodil in pošiljal od enega občinskega odbornika do drugega, dokler ji niso podelili cele tri kronce. Glejte slovenski kmetje! Grajščak loški in njegovi privrženci so vam slovensko šolo izpremenili v nemško, vaši učitelji so možje, kateri se sramujejo jezika večine svojih učencev in namen te šole je naučiti vaše sinove „edinozveličavne“ nemščine, da bodo baje v življenju (t. j. v službah med Nemci) bolje izhajali. Iz predstoječega slučaja vidite, kako skrbijo pravi nemški bratci in naši nemškutarji za one, kateri med Nemci leta in leta služijo!

Loški grajščak je tudi načelnik okrajnega zastopa in kako zelo varuje kot načelnik celega okrajnega kmetijske koristi, vam kaže slučaj, da se ni zdela načelniku okrajnega zastopa in njegovim privržencem, kateri imajo večino v okrajnem zastopu, občina Črešnjica, katera mora plačevati 175% doklad in nima razun par kron dohodkov za lov nobenih drugih dohodkov in je razun tega v isti občini slana in toča uničila

vse poljske pridelke, dovolj potrebna podpore. Razun tega se ni ganil okrajni zastop, v kateri sede večinoma taki „kmetijski prijatelji“, kakor loški grajščak in loški purgarji, ko je občina trg Konjice zaprla protipostavno pot skozi knezovo grajščino v Konjicah. Slovenski kmet, le plačuj davke, četudi so trikrat večji, kakor drugod, a podpore ne dobiš ne od okrajnega zastopa, ne od okrajne branilnice, pač pa se hlinijo nemškutarji, kadar so volitve, da jim pripomoreš do zmage. Okrajna branilnica je ustanovljena za celi okraj in njen namen je priskočiti na pomoč prebivalcem celega okraja, bodisi posamezniku, bodisi občinam v slučaju da uime, vremenske nezgode, požar itd. uničijo poljske pridelke in imetje, kakor tudi v podpore vrednih slučajih. Ali je že kedaj kak slovenski kmet ali kaka slovenska kmetijska občina konjiškega okraja dobila podporo od okrajne branilnice? Ne. Okrajna branilnica v rokah loškega grajščaka in loških, vitanjskih ter oplotniških nemčurjev le podpira one zavode in one ljudi, kateri hočejo slovenskega kmeta pregnati z rodne zemlje in ga pahnuti v siromaštvo ter našo krasno slovensko zemljo izročiti v roke nemškutarjem.

Ako ima kmet več otrok, trpi grozno po sestvo, ako mora, ko se mu sin ali hčer oženi, oziroma omoži, šteti doto, in zelo velika olajšava je zanj, ako ima kakega nadarjenega sina, katerega da študirat, ker z majhnimi stroški potom blagih dobrotnikov preskrbi sinu boljše bodočnost. Veliko kmetijskih sinov je in deloma še dandanes študira in bi jih še lahko veliko več na učiteljskih, in ko dovršijo svoje študije in imajo toliko značaja, da ne zatajijo jezika, katerega jih je učila rodna mati, dobijo najslabše službe. To se godi zlasti v konjiškem okraju, kjer vlada v okrajnem šolskem svetu vaš loški grajščak z drugimi takimi vred, in ti spravijo na vsa boljša mesta, kjer je boljša plača, prijetnejše službovanje in postranski dohodki, kakor v prvi vrsti Loče, Konjice, Čadram itd. večinoma nemčurske učitelje!

Zavedni kmetje iz Loč! Iz navedenih vrstic, kakor tudi iz prejšnjih dopisov v „Domovini“ uvidite, da loški purgarji z loškim grajščakom vred, kateri sedaj gospodarijo v vaši občini, ne upoštevajo vaših teženj in nimajo zmisla za kmeta, ampak, da imajo oni le svoje lastne koristi pri tem, da hočejo spet loško občino dobiti v svoje roke in, ako želite sebi, svojim otrokom in v obče svojim potomcem dobro, ako nečete biti samo hlapci in sužnji najhujšim nasprotnikom kmetakega stanu in slovenskega naroda, potem bodete vsi prišli na volišče in soglasno volili za občinske odbornike može iz vaše srede, kateri bodo umeli vaše težnje in res skrbeli nesebično za napredek loške občine.

Politični pregled.

— Državni zbor. V včerajšnji seji se je ob groznem hrupu izvolila kvotna deputacija. Izmed slovenskih poslancev je bil izvoljen Povše. M'a dočehi so protestirali proti volitvam po dr. Stranškem. Radikalci so hoteli volitve preprečiti, pa se jim ni posrečilo. Imenska glasovanja se niso vršila, ker se še veliko poslancev ni vrnilo nazaj na Dunaj. — Kakor se domneva, bodo delegacije 14. maja sklicane v Budimpešto.

Rusko-japonska vojna.

Iz Londona se je poročalo, da je ob reki Jalu bila prva bitka. 16.000 Japoncev je prekorčilo v četrtek reko Jalu in napadlo 30.000 Rusov, ki so imeli dobro utrjeno stališče. Bitka traja dalje. Japonski strelci so ustrelili mnogo ruskih časnikov, katere je bilo po uniformi lahko spoznati.

Rusko uradno poročilo pa se glasi: Od 4. ure zjutraj 1. maja streljajo Japonci z največjo silo na ruske pozicije pri Durenčenu in Potyentytzyju. Premoč japonske artilerije in velike izgube, katere je japonska artilerija zadala Rusom so prisilile generala Sasuliča, da je zapustil pozicijo pri Durenčenu. V trenutku, ko je Sasulič odpotiljal brzovjavko, umikale so se ruske čete iz Durenčena, boj pri Potyentytzyju še vedno traja.

O kakem ruskem porazu sploh ne more biti v tem slučaju govora, pač pa je prav lahko mogoče, da so se Rusi, dasi so bili v premoči, umaknili pred Japonci, to pa le zgolj iz taktičnih in strateških ozirrov. Saj se je že opetovano naglašalo, da ima general Kuropatkin namen, Japonce izvabiti v mandžursko ravan in jih tamkaj potolči. Ako torej Rusi pusté, da Japonci prekorčijo reko Jalu, in ako se sami umikajo v notranjost Mandžurije, kaže vse na to, da ruska armada izvršuje Kuropatkinov načrt!

Angleški in francoski listi prinašajo poročila, da je južno od Vladivostoka se nahajajoča kozasška divizija generala Rennenkampa prekorčila korejsko mejo in prodira v Korejo ob vzhodni morski obali v smeri proti jugu. Ko je prišla do Plabainškega zaliva, se je obrnila proti zahodu in prišla prvi japonski armadi za hrbet. Kozakom sledi ruska vojska, ki obstoji iz 20.000 mož. Ta vest dosedaj še ni oficijelno potrjena, a ni nikakor neverjetna, ker so jo prinesli angleški listi, ki, kakor znano, simpatizirajo z Japonci. Če je resnična, je japonski armadi poraz zagotovljen.

London, 2. vel. travna. Iz Tokio se poroča danes 2. vel. travna, ob 11. uri dopoldne: Rusi so bili prisiljeni, zapustiti Antun. Užgali so mesto in se umaknili na Sengvangčeng.

London, 2. vel. travna. Reuterjev biro javlja iz Tokia: Gardna divizija in še ena divizija sta šli blizu Vindžu čez Jalu in obšli levo krilo Rusov. Podpirale so jih vse baterije in ladje. Japonci imajo ugodno pozicijo in upajo, da Ruse porazijo.

London, 2. vel. travna. Danes dopoldne je došlo nebroj brzovjavnih poročil z bojišča. Vsa so iz japonskega vira. V bistvu se vjemajo vsa in naznanjajo, da so Japonci najprej zasedli neki otok v reki Jalu in potem prisilili Ruse, da so se umaknili v Kjuljeng. V petek zvečer je bil most čez Jalu gotov in je japonska armada prekorčila reko. Ob 8. uri zvečer je bila na desnem bregu. Včeraj se je spoprijela z Rusi blizu Jakoko in zasedla ta kraj in gorovje. Rusi so se umaknili.

Radi preselitve

prodajam po čudovito nizkih cenah. — Kdor kupi pri meni črevljev do 12 K vrednosti, dobi en par povrhu. Plačuje se lahko v obrokih.

Štefan Strašek, črevljar

Celje, Graška cesta. (199) 1

Loterijske številke.

Trst, dne 30. maja 1904: 6, 89, 44, 18, 59.
Linc, 76 50, 37, 2, 47.

Oddaja stavbe.

Pri šolskem poslopu na Cvenu se bode stavilo novo stanovanje za nadučitelja ter se bode dosedanje stanovanje predelalo v učno sobo.

Stroški za zgradbo in predelavo so proračunjeni v skupnem znesku 4567 K 16 v.

Vsa dela se oddajo le enemu podjetniku, ki mora položiti 10% varščine. Zmanjševalna dražba se bo vršila dne 15. maja t. l., ob 3. uri popoldne v cvenski šoli.

Stavbni črteži, stavbni pogoji in podrobni stroškovni proračun za posamezne stroke so na pregled v šoli na Cvenu.

Krajni šolski svet na Cvenu

(201) 1

Fran Puconja, načelnik.

Veliko stanovanje

se odda s prvim julijem t. l. v Zgornjem Lanovžu (Ober-Lahnhof) pri Celju. Pojasnila (178) 5-3 pri posestniku.

Licitacija vina

V torek, dne 10. maja se bode na prostovoljni licitaciji prodajalo okrog 900 hektolitrov najfinejših, čisto sortiranih vin iz leta 1903, laškega rizleca, malega rizleca, traminca, rulanca ter belega in rdečega burkundca, lastnega pridelka gosposčine v Dugemselu, kjer je železniška postaja, v zagrebški županiji. Ljubitelji izvrstnih vin se stem najvljudneje vabijo, da se udeležijo licitacije. Vprašanja naj se naslove na gosposčinsko oskrbništvo v Dugemselu pri Zagrebu. (176) 6-3

NAZNANILO.

ALOJZIJ MIKL pri Veliki nedelji blizu Ormoža (197) 3-1

priporoča domačinom kakor tujcem svojo celo novo

urejeno gostilno

z lepimi sobami za prenočenje, pristnim, dobrim vinom iz okolice in izbornim pivom, kakor vsakovrstnimi toplimi in mrzlimi jedili po zelo nizkih, domačih cenah.

Prekrasna in zdrava lega kraja, ugodna železniška zveza in imenitna postrežba v vsakem oziru priporočajo to gostilno posebno izletnikom in letoviščarjem. — Vozovi za vožnjo na vse strani se vedno dobijo.

Traverze, železniške šinje, železo za vezi, cement, vodovodne cevi, cevi iz kamensčine za stranišča, lepenko za strehe, trstino za obijanje in vse drugo pri stavbah potrebno priporoča v bogatej izberi

trgovina z železnino **'MERKUR'**, P. Majdič, Celje.

Bogata zaloga brizgalnic za trsje in vsakovrstnih poljedelskih strojev.

Gumi za cepljenje na zeleno.

Kose: Ciril in Metod znamka.

Različni brusni kamni za kose.

